

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

Орган парткома, рэктарата, мясцома, камітэта ЛКСМБ і прафкома Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Леніна

№ 1 (432) Серада, 11 студзеня 1961 г. Цана 1 кап.

Ад слоў—да справы!

Агульнаўніверсітэцкі партыйны сход, які адбыўся ў сярэдзіне снежня, указаў на сур'ёзныя недахопы ў нашай палітыка-выхаваўчай рабоце і вызначыў канкрэтныя шляхі яе паляпшэння. Докладчык, сакратар парткома Р. В. Булацкі, і ўсе выступіўшыя ў спрэчках аднадушна прызналі, што палітыка-выхаваўчай работай павінны займацца ўсе выкладчыкі, усе камуністы і камсамольцы, незалежна ад таго, замацаваны яны за групамі, ці не. Загадчык кафедры палітэканоміі дацэнт В. А. Тамашэвіч зусім справядліва адзначыў, што выкладчык, чытаючы тую ці іншую лекцыю па фізіцы, хіміі, матэматыцы і іншых дысцыплінах, павінен быць у той жа час выхавателем, прышчапляць студэнтам пачуццё савецкага патрыятызму, высокія маральныя прынцыпы.

Аднак было б няправільным думаць, што выхавачая работа павінна абмяжоўвацца гэтым.

Асноўным недахопам ў палітыка-выхаваўчай рабоце, як адзначыў у сваім выступленні прарэктар па вучэбнай рабоце дацэнт А. Я. Малышаў, заключаецца ў тым, што выкладчыкі зусім недастаткова ўдзельнічаюць у выхавачай рабоце па-за лекцыйнай аўдыторыяй. Многія з іх вельмі абыякава, пасіўна, паказаннаму ставяцца да работы ў студэнцкіх групах. Трэба наладзіць больш шчыльны кантакт са студэнтамі, ведаць іх інтарэсы і імкненні, часцей бываць у інтэрнатах. Зусім справядліва адзначыў у сваім выступленні студэнт Кошман, што ў студэнцкім інтэрнаце па вуліцы Свядлова часцей бываюць работнікі міліцыі, чым супрацоўнікі ўніверсітэта.

Дацэнт В. І. Старавойтаў і многія іншыя ў сваіх выступленнях заклікалі перайсці ад дэкларацый і гучных фраз аб выхаванні да самога выхавання, да жывога, актыўнага ўдзелу ўсяго калектыву камуністаў і камсамольцаў ўніверсітэта ў палітыка-выхаваўчай рабоце, якая грунтуецца на жывых і канкрэтных прыкладах паўсядзённага жыцця. Гэтая думка знаходзіць адлюстраванне ў рэзалюцыі партсходу, якая патрабуе, каб формы палітыка-выхаваўчай работы былі разнастайнымі, каб гэтая работа вялася строга дыферэнцыравана і канкрэтна. Выкладчыкі павінны праяўляць паўсядзённую ўвагу аб ідэйным росце кожнага студэнта, жыва, своечасова рэагуючы на ўсе выпадкі няадбрасумленых адносін асобных студэнтаў да сваіх абавязкаў, рашуча змагацца супраць праяў чужой савецкаму грамадству ідэялогіі, захаплення асобнымі студэнтамі некаторымі «узорами» разбэшчанага буржуазнага мастацтва і быту, супраць праяў касмапалітызма, абывацельшчыны, апалітычнасці, парушэння норм камуністычнай маралі.

Перайсці ад слоў да справы—такая важная задача калектыву камуністаў і камсамольцаў у палітыка-выхаваўчай рабоце.

НОВАГОДНІЯ ВІНШАВАННІ

Ёсць добрая традыцыя ў савецкіх людзей—павіншаваць сваіх сяброў і знаёмых са святам, пажадаць ім поспехаў у працы і жыцці. І гэтыя шчырыя словы глыбока хваляюць кожнага з нас. Вось і ў гэтым годзе наш універсітэт атрымаў шмат паштовак, тэлеграм ад розных ВНУ краіны, а таксама з-за рубяжа. Горача віншуюць з Новым, 1961 годам калектыв універсітэта Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета БССР Васіль Іванавіч Казлоў.

Мы атрымалі віншавальныя тэлеграмы з пажаданнямі здароўя, шчасця і далейшых поспехаў у жыцці і працы ад калектыва Міністэрства вышэйшай, сярэдняй спецыяльнай і прафесійнальнай адукацыі БССР, ад калектыва супрацоўнікаў Інстытута мастацтва-

знаўства, этнаграфіі і фальклору АН БССР.

Нас павіншавалі са святам калектывы Вільнюскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя В. Капсукаса, Тбіліскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя І. В. Сталіна, Адэскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя І. І. Мечнікава, Львоўскага дзяржаўнага ўніверсітэта імя Івана Франка, Казанскага ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга дзяржаўнага ўніверсітэта імя У. І. Ульянава-Леніна, Варонежскага дзяржаўнага ўніверсітэта, Данецкага палітэхнічнага інстытута, Кіргізкага дзяржаўнага ўніверсітэта і іншых ВНУ краіны.

Атрыманы віншавальныя тэлеграмы ад нашых сяброў з Любліна, Лодзі, Будапешта і іншых гарадоў.

У ПОУНЫМ разгары сесія. Тая пара, якую з нецягліва-васцю чакалі адны, рыхтаваліся да яе, і з наступленнем якой разубіліся другія. Бывае ж так, студэнт не наведваў лекцый, не рыхтаваўся да семінараў, не чытаў належнай літаратуры, а калі наступіла сесія—вынікі не прамінулі адбіцца. Такі чалавек са страхам ідзе на экзамен, на залік, нярэўца, і тое з ведаў, што схоплена ім за некалькі перадэкзаменацыйных дзён і начэй, блытаецца ў галаве, не ўкладваецца ў сістэму, не ўтрымліваецца ў памяці. Вось тады і скардзіцца чалавек на нейкія быццам бы «нешчаслівыя» білеты, на «невязучасць» і г. д. Але ў большасці студэнтаў білеты аказваюцца «шчаслівымі». Яны добра ведаюць прайзданае, выдатна адказваюць на пытанні экзаменатара.

Мы ў гэтым упэўніліся, калі пабывалі на некаторых экзаменах на матэматычным і географічным факультэтах.

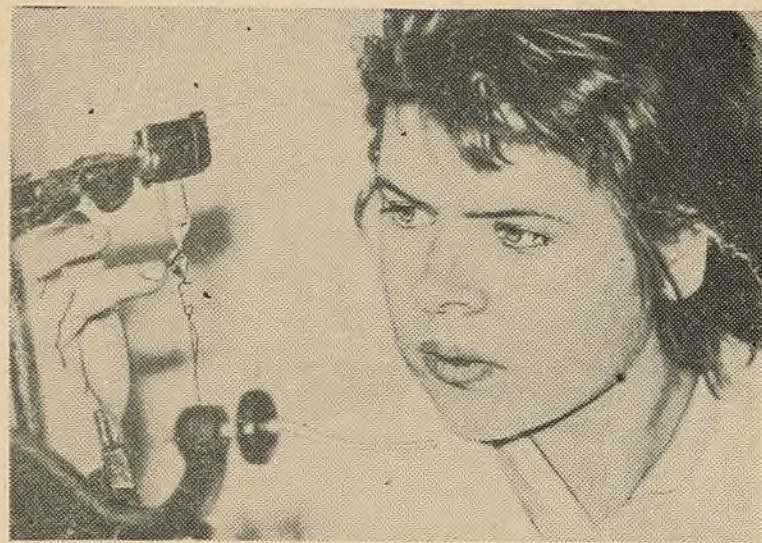
Тэорыя лічбаў засвоена

6 СТУДЗЕНЯ ў аўдыторыі № 66, што на трэцім паверсе біжорнуса, студэнты другой групы матэматычнага факультэта здавалі дыферэнцыяльны залік па тэорыі лічбаў. Прымаў залік прафесар, доктар матэматычных навук Дзмітрый Аляксеевіч Супруненька. Заходзім ў аўдыторыю. Абстаноўка тут самая творчая. Адзін чалавек адказвае, чацвёрта рыхтуюцца. Гэты складаны курс матэматыкі прафесар Супруненька чытаў студэнтам паўгода, і вось цяпер, калі наступіла сесія, адчуваецца, што тэорыя лічбаў, якую вёў прафесар, засвоена другакурснікамі цвёрда. Адзін за другім падыхотала, цягнуць білеты, і іх усмешкі красамоўна гавораць аб тым, што пытанне, напісанае ў білеце, ім добра вядома.

- Алгарытм Еўкліда...
- Сімвал Якобі...
- Функцыя Эйлера...

Гэтыя пытанні задаваў М. А. Цёлчыку, Б. Яшыну і Уладзіміру Ахрамейку.

Першым двум Дзмітрый Аляксеевіч ставіць «выдатна», а васьм Уладзіміру Ахрамейку, былому маракі, як кажуць, «не пашанца-

Гэты здымак зроблен у лабараторыі фізіялогіі чалавека і жывёл Студэнтка біялагічнага факультэта Тамара Сямёнава запісвае работу ізаляванага сэрца лягушкі.

Фота В. АНЦЫФЕРАВА.

Білет аказаўся шчаслівым...

«Не поўнасаю зразумеў ён, што такое функцыя Эйлера, дрэнна ведаў і агульную формулу лічбаў. Прышлося Уладзіміру выйсці з аўдыторыі чырвоныму, як рук, ад сораму. Без заліка...»

У гэты дзень другая група матэматыкаў атрымала шэсць выдатных залікаў, васьм—добрых.

— Асабліва задаволены я,—гаворыць прафесар Супруненька,— адказамі Сяргея Шалыгіна, Мікалая Шчарбакова, Івана Камяка, Вольгі Качубеевай, Канстанціна Філіповіча і інш. Увогуле ж, лічу, што курс тэорыі лічбаў засвоен студэнтамі добра.

А што ў першакурснікаў?

А УДЫТОРЫЯ 68-я. На дзвярах строга надпіс: «Лабараторыя вылічальнай матэматыкі». Крыху ніжэй на лісце паперы нечыя рукі нярэўца ўважліва пераглядваюць «Выдатна» экзамені»

Але студэнты, якія тут таўпяцца, не могуць стаць ціха. Гэта ж першы экзамен на першай сесіі ва ўніверсітэце. Так, здаюць першакурснікі другой групы таго ж

матэматычнага факультэта... Гэта і адчуваецца. Хлопцы і дзяўчаты раз-по-раз прыадчынаюць дзверы, горача размаўляюць паміж сабою, маляюць наскамі бацінкаў на падлозе розныя геаметрычныя фігуры, энергічна сустракаюць кожнага здаўшага экзамен... Першакурснікі здаюць аналітычную геаметрыю. Цяжкі прадмет. Але пры жаданні можна авалодаць і цяжкім. Гэта даказалі Якаў Кухарэнка і Лявон Прымачук, якія толькі што атрымалі выдатныя адзнакі.

Знаёмімся яшчэ з адным хлопцам—Раманам Несцяравым, Сціп-лы, сарамлівы юнак. Ён яшчэ ў школе горача любіў матэматыку, геаметрыю. У гэтым годзе здзейснілася мара яго—Раман наступіў у БДУ на матфак... І вось цяпер ён пасля добрай падрыхтоўкі перад складаным экзаменам адчувае сябе добра:

— Вядома, страшнавата. Але, нягледзячы на гэта, настроі ба-дзёры.

І радасны Раман не падкачаў. Яму папаў «шчаслівы» білет. Яго добрым адказам засталася задаволена дацэнт Анна Натанайна Нахімоўская.

На наступны дзень А. Н. Нахімоўскай аналітычную геаметрыю здавала трэцяя група першакурснікаў. «Выдатна» атрымалі Ігар Журбенка, Людвіг Трэубовіч, Іван Бялко, Уладзімір Шыраеў, Марат Талачко.

З лёгкай рукі...

ПАКІНУЎШЫ мір вектараў, каардынат, інтэгралаў, велічынь ад нуля да бесканечнасці, мы апынуліся ў новым свеце, у свеце цудоўных падарожжаў і адкрыццяў, выдравалі па роднай краіне.

Вялікі наш Савецкі Саюз. Разнастайныя прыродныя ўмовы і эканоміка розных раёнаў. Аб гэтым і расказвалі студэнты пятага курса географічнага факультэта на экзамене па эканамічнай географіі СССР. Яны ўжо стаяць на парозе выпуску.

Здавала група фізіка-географіаў. Калі ўпершыню трапляеш на гэты экзамен, то здзіўляешся вялікай колькасці географічных карт. А потым разумееш, што так яно і павінна быць. Будучыя выкладчыкі географіі, глебазнаўцы, супрацоўнікі навуковых устаноў павінны добра ведаць сваю краіну, яе прыродныя багаці, прамысловасць, сельскую гаспадарку. Дарэчы, мы ўпамынулі аб падарожжах. Група фізіка-географіаў, аб якой ідзе размова, летам гэтага ж года зрабіла вялікае, цікавае тур-нэ па Савецкаму Саюзу. Вось яе маршрут: Мінск—Масква—Ста-лінград—Астрахань—Махачкала—Тбілісі—Батумі—Сухумі. Вачыце, які цікавы маршрут! Яго працяг-ласць шэсць тысяч кіламетраў. Студэнты пабывалі ў многіх мес-цах, самі пабачылі многія заводы,

На здымку: студэнтка IV курса хімічнага факультэта Жана Булейчык у лабараторыі вызначае малекулярную вагу крыёсканічным метадам.

Фота В. АНЦЫФЕРАВА.

Білет аказаўся шчаслівым...

(Пачатак на I стар.)

фабрыкі, новабудовлі, падымаліся на вяршыні Кавказа, паспрабавалі на смак соль Кіра-Багаз-Гола, пакупаліся ў Чорным моры. Хіба ж гэта не дапамагае ім цяпер на экзамене? Аказвае Ніна Махлай. Яна поўна, дакладна расказвае аб прамысловасці паўночна-ўсходняй Украіны, у прыватнасці, буйнага прамыслоўіга цэнтра Украіны—Харкава. А як жа інакш? Дзяўчына там набывала. Дацэнт Іван Іванавіч Трухан ставіць дзяўчыне «добра».

Сямён Кручок, якому папалася пытанне «Прамысловасць Поўначы СССР», спачатку спыняецца на тым непрыглядным становішчы багатага някрапнутага краю, якое мела Поўнач да рэвалюцыі. Студэнт падробіў расказвае аб этапах развіцця, аб асаенні вя-

лізных багаццяў Поўначы за час Савецкай улады.

Выкладчык ставіць студэнту «выдатна». Заслужаная адзнака. З лёгкай рукі Сямёна Кручка «выдатна» атрымалі Уладзімір Маліноўскі, Валянцін Лукашоў, Дзмітрый Цяцера. Добра адказвалі Валеры Малаглавец, Фаіна Рабышэўская, Мікола Салавей, Вячаслаў Шытц і іншыя. З 25 чалавек гэтай групы толькі адзін атрымаў «нездавальняюча».

Разам з тым не гэта адзначаць, што ў будучых географіях пакідае чакаць лепшага культура мовы.

* * *

Экзамены пачаліся. І трэба іх паспяхова здаць. Уперадзе ж—канікулы, шчаслівы студэнці адпачынаюць.

Р. ЗАЛЕСКІ.

Творчасць нашых сяброў

☆☆☆

* * *

Нядаўна на базе літаратурных аб'яднанняў вышэйшых навучальных устаноў горада Мінска было створана агульнае літаб'яднанне студэнтаў (СЛАМ). На першым пасяджэнні гэтага аб'яднання прысутнічаў вядомы беларускі крытык Рыгор Бязозкі. Ён зрабіў агляд творчасці маладых аўтараў, адзначаў істотныя недахопы ў творах. Сіламі літаб'яднання будзе выдадзены зборнік творчасці яго членаў, які выйдзе прыкладна ў 1963 годзе.

Сёння мы знаёмім нашых чытачоў з некаторымі творамі нашых сяброў, маладых паэтаў А. Сухамлінова, М. Стрыгалёва, Л. Кліменка, В. Унуковіча, А. Сакалоўскай і І. Трубачова.

Вдруг хто-нибудь скажет открыто:

Плохие, мол, пишешь стихи.
И горло мне сдавит обида,
Что строки корявы, сухи.

Как в зной холодной фляга,
Мне нужно для жизни перо.
И сердце моё под рубахой
Стучит от стихов о ребро.

Когда б даже был палачин
Казнён, и тогда б голова
Вдруг стала б царапать зубами
Стихов неуклюжих слова.

А. СУХОМЛИНОВ.
Политехнический институт.

Радуга

Хмурое утро вдруг улыбнулось
Сквозь дождевые плетни.
Солнце мне радугою протянуло,
Словно сказало: возьми заплети...

Пусть засянет в косичке светлой
Блеск семицветных огней!
Только мала я для ленты этой,
Не дотянулась к ней...

А. СОКОЛОВСКАЯ
Медицинский институт.

Бетон

Следы и ссадины на нём,
Ветров ожоги, слезы дождей,
Фундамент весь порос пырьём,
Оплетен сетью их корней.

Прошли года, а он звенит,
И даже крепче, звонче стал.
Из жидкой массы—он,
гранит,
Несокрушимый, как металл.

В. УНУКОВИЧ.
Политехнический институт.

* * *

Снова приходит весна:
Ни снега,
Ни льда,
Ни пороши.
Весна—значит, нет больше сна,
И только есть ты, мой хороший.

Травой оцетинился луг.
Вздохнули в тумане роицы.
Кто-то позвал меня вдруг?—
Ветер
иль ты, мой хороший?..

Л. КЛИМЕНКО.
Институт иностранных языков.

Агляд друку

Бліжэй да жыцця

Таленавіты савецкі паэт Уладзімір Уладзіміравіч Маякоўскі пісаў: «Газета—наши глаза и руки, помощь ежечеленная в ежедневной работе». Якія глыбокія і справядлівыя словы! Іх поўнасцю можна аднесці і да насценных газет. А такіх у нас, ва Універсітэце, ня мала. Яны заклікаюць адлюстроўваць жыццё факультэтаў, змагацца за высокую паспяховасць, за камуністычнае выхаванне студэнтаў. Паглядзім, як спраўляюцца з гэтымі задачамі насценныя газеты факультэтаў.

Газета «За міхурынскую біялогію» слаба звязана з студэнцкім калектывам, не адлюстроўвае жыцця акадэмічных груп і курсаў. З 10—12 артыкулаў, што змяшчаюцца ў газеце, толькі 2—3 у нейкай ступені звязаны з жыццём біяфака. У асноўным жа газета запўняецца матэрыяламі, у якіх расказваецца аб распрацоўцы той або іншай праблемы ў біялогіі. А такая газета нічым не адрозніваецца ад звычайнага бюлетэня студэнцкага навуковага таварыства.

Насценная газета фізічнага факультэта як быццам бы больш увагі і месца адводзіць паўсядзённаму жыццю. Вось адзін з апошніх нумароў. На першым плане—выступленні камуністаў на партасходах. Матэрыял важны. Але газета павыхоплівала з гэтых выступленняў толькі агульныя фразы. Таму матэрыялы губляюць сваю надзённасць і мэтанакіраванасць. Да таго ж, газета не называе канкрэтных асоб.

«Савецкі фізік» крытыкуе гультаёў, што спяць у час заняткаў, тых, хто не хоча берагчы народнае дабро. Але і гэтыя матэрыялы пададзены казённа. Рэдакцыя не выказала сваіх адносін да пры-

водзімых фактаў; яна абмежавалася толькі тым, што зафіксавала іх.

«Савецкі фізік» бярэцца знаёміць сваіх чытачоў з сістэмай вышэйшай адукацыі ў ЗША. І, трэба сказаць, што робіць гэта з павальным стараннем і веданнем справы. Але для чаго усё гэта?

Насценная газета «Савецкі хімік» імкнецца цясней звязацца са сваімі чытачамі. З нумара ў нумар змяшчаюцца падборкі матэрыялаў аб лепшых студэнтах хімафака. Выгадна вылучаецца сярод іншых і сатырычны адзел «Хромавая сумесь». Аднак, трэба адзначыць, што ў большасці артыкулаў няма мэтанакіраванасці, напісаны яны шэрай і невыразнай мовай.

Дарэчы, аб матэрыялах, якія прысвячаюцца лепшым студэнтам факультэта. Газета вельмі ўжо захапляецца «яснымі очамі» і «бесконечно милыми улыбками» сваіх герояў і героінь. А чытачу важна ведаць, якім чынам стаў гэты студэнт лепшым на факультэце, якая яго роля ў калектыве. Хочацца пажадаць рэдкалегіі «Савецкага хіміка» больш сур'эзна ставіцца да такіх матэрыялаў.

Мы бегла азнаёмліліся са зместам некаторых факультэцкіх газет. Малюнак несудышальны. Многія рэдакцыі не спраўляюцца з пастаўленымі задачамі. Партыйныя арганізацыі факультэтаў павінны ўзмацніць кіраўніцтва насценным друкам, а калі гэта спатрэбіцца, змяніць і ўзмацніць склад рэдкалегіі. Кожная насценная газета павінна быць баявым памочнікам партыйнай арганізацыі ў барацьбе за выхаванне сапраўдных будаўнікоў камунізма, за падрыхтоўку высокакваліфікаваных спецыялістаў.

У разгары зімовы спартыўны сезон. Гараваю дарожку стадыёна замяніла спартыўная зала, дзе працягваюцца удасканаленні сваё майстэрства лёгкаатлеты нашага ўніверсітэта, рыхтуюцца да прадстаўчых спартыўных баталій.

НА ЗДЫМКУ: член лёгкаатлетичной секцыі студэнт ІІ курса філалагічнага факультэта Мікалай Гаўрычэнка на трэніроўцы.

Фота
В. АНЦЫФЕРАВА

О Родине

Родина, поясом рек опоясанная,
Здесь ты со мною
И в дальних краях,
С гордой усмешкой и взглядами
ясными,
С ночами в соловьях...

Сколько идти нам дорогами
трудными,
Сколько изведать тревог!

Шаг твой чеканный
Колхозными буднями
В стих незаконченный лёг...

М. СТРИГАЛЕВ.

Политехнический институт.

Разве много...

Разве много мне в жизни надо?
Шелест веток цветущего сада,
Вдоль идущая тропка снежная,
Ласка девичья, добрая, нежная.

Мне, как воздух, нужна работа.
Не какая-нибудь, а до пота.
Друг хороший и добрый рядом...
Разве много мне в жизни надо?..

И. ТРУБАЧЕВ.

Медицинский институт.

Чаму мы на апошнім месцы?

Праведзены агляд на лепшы інтэрнат універсітэта на бытавому абслугоўванню вызначыў нашаму інтэрнату № 4 (вуліца Дзмітрава) апошняе месца. Асабліва нездавальняючы парадак быў выяўлены там, дзе пражываюць студэнты юрыдычнага факультэта. Падлога ў калідоры першага паверха брудная, на сценах—пыл, у многіх пакоях поўны беспарадак.

У чым жа прычына такога становішча, ці ўсе студэнты дрэнна адносяцца да сваіх абавязкаў па ўборцы?

Аказваецца, не. Праведзены за апошні час рад рэйдаў па інтэр-

нату даў магчымасць устаноўчыць, што ёсць у нас таварышы, якія ўзорна ўтрымліваюць свае пакоі. Да такіх адносяцца пакоі № 19 (стараста Капніцкі), № 61 (стараста Вадзянова), № 67 (стараста Брахуноў), № 47 (стараста Каспур) і рад іншых пакояў.

Нажал, такіх пакояў нямнога, большасць жа іх выглядае зусім не так. Асабліва дрэнны парадак у пакоях, якія займаюць студэнты чацвёртых і пятых курсаў. Лічачы сябе ўжо «бачышымі віды», яны лічаць за лепшае жыць у брудзе. Так, камісія прафкома выявіла ў 21-м пакоі карты, на

падлозе—бруд і ікуркі. 15 лістапада студсавет сумесна з камсамольскім бюро правялі рэйд, і зноў у тых жа пакоях—29, 90, 21, 20—аказаліся беспарадак.

А пакоі 90-ы, дзе стараста камсамольскага бюро правялі сустрэчку рэйдавую камісію ў ітыкі, у адрас членаў сантройкі ляцяць абразы: «А можа ў мяне на падэшве знойдзеце пыл?».

Праведзеныя рэйды таксама ўстанавілі, што студэнты безадказна адносяцца да дзяржаўнай маёмасці, ламаюць крэслы, псуваюць каналы і сцены. Ёсць яшчэ сярод нас людзі, якія не хочуць прызнаць культуру быту, лічаць гэта справай дзурэдайнай.

Прамы абавязак усіх нашых камуністаў, камсамольцаў—не толькі самі быць прыкладнымі ў быту, але і не праходзіць міма фактаў парушэння правілаў сацыялістычнага грамадскага жыцця, прывіваць іншым пацуццё адказнасці за парадак у пакоях, у інтэрнаце, а калі патрэбна, то і спаганяць з неахайных.

Я. ПАШКОУ,
член камсамольскага бюро
юрыдычнага факультэта.

Рэдактар М. ЦІКОЦКІ.

НАШ АДРАС:

Мінск,
Універсітэцкі гарадок,
біякорпус, 31;
Тэлефон: 2-07-19.

Друкарня выдавецтва
БДУ імя Ул. І. Леніна.

АТ 06219

Зак. 106.